

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ХВОРОБИ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН

спеціальність	Н1 «Агрономія»	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	«Захист і карантин рослин»	факультет	агрономії та захисту рослин
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

ВИКЛАДАЧ

Кошеляєва Яна Вікторівна

Вища освіта – спеціальність захист рослин
Науковий ступень – кандидат сільськогосподарських наук 06.03.03 Лісознавство і лісівництво
Вчене звання – викладач кафедри зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б. М. Литвинова
Досвід роботи – 3 роки
Показники професійної активності з тематики курсу:

- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	0991314528	електронна пошта	koshelaevayana@gmail.com	дистанційна підтримка	GoogleMeet Moodle
---------	------------	------------------	--	-----------------------	----------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у студентів професійних знань та умінь щодо збудників хвороб лікарських культур; морфологічних, біологічних та екологічних властивостей патогенів; вивчення причин та закономірностей, що спричинюють захворювання та їх поширення; встановлення ролі факторів навколишнього середовища, які сприяють або затримують поширення хвороби; вивчення шкідливості захворювань; планування заходів захисту лікарських рослин від хвороб.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Деталізація результатів навчання форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • забезпечити набуття навиків визначення основних хвороб лікарських рослин, ідентифікації збудників захворювань (ЗК2, ЗК3) робота в групах; • встановлення впливу екологічних факторів та технологій вирощування лікарських рослин на розвиток хвороб (ЗК7, СК1) робота в групах; • доцільність використання біологічних засобів захисту лікарських рослин від хвороб (СК2, СК3, СК4, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8).
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекцій, 18 годин практичних, модульний контроль (2 модулі), 60 годин самостійної роботи; підсумковий контроль – залік
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, академічна доброчесність
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	<p>ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.</p> <p>ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знанням та пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>СК 1. Здатність проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за новітніми принципами і методами.</p> <p>СК 2. Здатність інспектувати об'єкти регулювання з метою забезпечення, дотримання фітосанітарних заходів у процесі виробництва, зберігання, транспортування, реалізації під час експорту, імпорту, транзиту продукції.</p> <p>СК3. Здатність використовувати знання й практичні навички в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей для дослідження різних рівнів організації живих організмів, біологічних явищ і процесів.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів, прийомів і засобів у польових і лабораторних умовах і звітувати про результати.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН 6. Коректно використовувати доцільні методи спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів агробіоценозів та підтримання їх стабільності для збереження природного різноманіття.</p> <p>ПРН 7. Складати технологічні карти для організації заходів із захисту рослин.</p> <p>ПРН 8. Уміти координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів під час проведення заходів із захисту рослин.</p>
--------------------	--	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ХВОРОБИ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН.

Лекція 1	Предмет і методи навчання. Загальні відомості про лікарські рослини, сировину та лікарські засоби	Практичні заняття ПЗ 1	Методика польових фітопатологічних обстежень лікарських рослин	Самостійна робота	Дослідження хвороб хмелю: переноспороз, борошніста роса, фузаріозна гниль, вілт, септоріоз, філостіктоз, коренева гниль, бактеріальний рак, вірусні хвороби, неінфекційний хлороз. Визначення хвороб рицини звичайної: альтернаріоз, аскохітоз, сіра гниль. Хвороби беладони звичайної: макроспориоз, аскохітоз, філастиктоз, антракноз, рамуляріоз, церкоспороз, септоріоз, альтернаріоз, борошніста роса, переноспороз, повитиця, мокра гниль, фітофтороз.
Лекція 2	Діагностичні ознаки полину гірконого, розторопші плямистої, маруни рожевої.	ПЗ 2	Діагностування хвороби нагідок лікарський: борошніста роса, церкоспороз, іржа, альтернаріоз, сажка.		
Лекція 3	Хвороби шипшини звичайної: іржа, борошніста роса, інфекційний опік, сіра гниль, плямистості, септоріоз, кореневий рак, вірусна мозаїка	ПЗ 3	Хвороби женшеню: альтернаріоз, фузаріоз, ризоктоніоз, сіра гниль, біла гниль, філостіктоз, в'янення стебла, повитиця		
Лекція 4	Дослідження хвороб глоду: борошніста роса, іржа, плямистості, септоріоз, фомоз, гниль листків, гниль деревини.	ПЗ 4	Хвороби ехінацеї пурпурової: фузаріозна коренева гниль, плямистості, септоріоз, філостіктоз, сіра гниль, огіркова мозаїка, жовтуха, фітоплазмові хвороби		

Модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН ВІД ХВОРОБ

Лекція 5	Особливості захисту лікарських рослин від хвороб	ПЗ 5	Дослідження хвороб валеріани: іржа, борошніста роса, ризоктоніоз, люцернова мозаїка, переноспороз, рамуляріоз, септоріоз, антракноз, аскохітоз, біла гниль,	Самостійна робота	Ознайомлення з хворобами рицини звичайної, альтернаріоз, аскохітоз, сіра гниль. Хвороби беладони звичайної: бура плямистість, аскохітоз, філостіктоз, антракноз, рамуляріоз, церкоспороз, септоріоз, альтернаріоз, борошніста роса, переноспороз, фітофтороз, мокра гниль. Хвороби лаванди вузьколистої: фомоз стебел, повитиця. Хвороби васильок справжніх: фузаріозне в'янення, сіра гниль. Дослідження хвороб шавлії лікарської: іржа, чорна коренева гниль, прикоренева гниль, дуплистість кореня, плямистість листків, септоріоз, несправжня борошніста роса, борошніста роса, альтернаріоз
Лекція 6	Основні хвороби черемхи звичайної: кишеньки квітів і плоді, борошніста роса, краснуха, церкоспороз, іржа, цитоспороз, гниль деревини. Хвороби м'яти: іржа, септоріоз, вертицильозне в'янення, чорна ніжка, антракноз, борошніста роса, фузаріоз, рамуляріоз	ПЗ 6	Дослідження хвороб обліпихи крушиновидної: вертицильозне в'янення, парша, гетероспориоз, кільцевий некроз гілок, фомоз сіянців і живців, фузаріоз сіянців, альтернаріоз живців, ендомікоз		
		ПЗ 7	Хвороби рослин родини подорожникові: несправжня борошніста роса, борошніста роса, септоріоз, аскохітоз, антракноз		
		ПЗ 8	Основні хвороби льону звичайного: фузаріоз, побуріння стебел, іржа, антракноз, фомоз, септоріоз, сіра і біла гниль, борошніста роса, бактеріоз, льонова повитиця		

		ПЗ 9	Хвороби маку снодійного: несправжня борошниста роса, гельмінтоспоріоз, борошниста роса, бактеріальне в'янення,		Хвороби рослин підродина селерові: борошниста роса танісу, фенхелю, фузаріоз кмину, церкоспороз фенхелю, коренева гниль анісу, коріандр, кмину, фомоз фенхеля і тмину, бактеріальний опік кмину.
--	--	-------------	--	--	--

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна фітопатологія: навч. посібник / В.В. Горяїнова, С.В. Станкевич, О.М. Батова, Л.В. Жукова. Житомир: ПП «Рута», 2023. 378 с. 2. Марков І.Л., Башта О.В., Волощук Н.М., Гентош Д.Т., Глущенко Л.А. Хвороби лікарських рослин: навчальний посібник. Київ: Редакційно-видавничий відділ НУБіП України. 2023. 159 с. 3. Марютін Ф.М., Пантелелеєв В.К., Білик М.О. Фітопатологія: навчальний посібник Харків, Еспада, 2008. 552 с. 4. Марков І.Л., Башта О.В., Гентош Д.Т. та ін. Фітопатологія: підручник Київ: Фенікс, 2016. 490 с. 5. Якубенко Б.Є, Біленко В.Г., Лікар Я.О., Лушпа В.І. Лікарські рослини: технології виробництва та використання. Київ: Ліра-К. 2021. 654 с. 	Методичне забезпечення	
-------------------	---	-------------------------------	--

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.